

I. HYRJE.

Subjekti FABO OIL sh.p.k është regjistruar pranë QKB me numër NIPT-ti M33413202L.
Vendi i ushtrimit të aktivitetit është në: ELBASAN, fshati Hajdaran.

Objekti i veprimtarisë së subjektit është: “Tregti me pakicë e karburanteve, vajrave lubrifikant”.
Administratori i këtij subjekti është z. Arjan Sollaku.

Në bazë të ligjit Nr. 52/2020 Për disa ndryshime në Ligjin Nr.10448 datë 14.07.2011 “Për lejet e mjedisit” të ndryshuara, subjekti duhet ti nënshtrohet procedurave për pajisje me leje mjedisi të tipit B, përkatësisht me:

ID 1.7 Industritë energjitike: Gaz natyror aromatik ose GNL, përveç rasteve kur veprimtaria është e lidhur me tipin A, ose përzierje e aromave

ID 1.10 Furnizim me karburant i makinave në një stacion të furnizimit me karburant në zonat urbane.

Zhvillimi i këtij aktiviteti merr në konsideratë, identifikimin e ndikimeve të mundshme në mjedisin e punës dhe në afërsi të tij si dhe masat e nevojshme teknike dhe organizative që duhen ndërmarrë, për të siguruar që kjo veprimtari të kryhet pa dëmtuar shëndetin e punonjësve si dhe, pa i sjellë dëme mjedisit të zonës si:

- Pa krijuar rreziqe për ujin, ajrin, tokën, florën dhe faunën.
- Pa shkaktuar pengesa nga zhurmat.
- Pa dëmtuar peisazhin.

Zhvillimi i qëndrueshmë i kësaj veprimtarie, vlerësuar nga pikëpamja e ruajtjes dhe e mbrojtjes së mjedisit, është rezultat i disa faktorëve, të cilët janë vlerësuar dhe mbajtur në konsideratë edhe për hartimin e këtij dokumenti.

Të tillë faktorë janë:

- Njohja dhe vlerësimi i dokumentacionit teknik që zotëron ky subjekt.
- Njohja e gjendjen reale e zhvillimit të kësaj veprimtarie nga pikëpamja e ndikimit në mjedis.
- Analiza e faktorët pozitivë dhe negativë, që influencojnë në treguesit mjedisorë.
- Përcaktimi i masave teknike dhe organizative që duhen ndërmarrë për zbutjen dhe/ose eliminimin e ndikimeve negative në mjedis.

II. PËRSHKRIMI I KUADRIT LIGJOR.

- Ligji nr.10431 datë 09.06.2011 “Për Mbrojtjen e Mjedisit” (i ndryshuar).
- Ligji nr. 16/2014 “Për mbrojtjen e cilësisë së ajrit në mjedis” (i ndryshuar)..
- Ligji nr. 10448 datë 14.07.2011 “Për Lejet e Mjedisit”.
- Ligji nr. 9010 datë 13.02.2003 “Për administrimin mjedisor të mbetjeve të ngurta” (i ndryshuar).
- Ligji nr.10448, datë 14.07.2011 “Për lejet e mjedisit” (i ndryshuar).
- Ligji nr.10463 datë 22.09.2011 “Për menaxhimin e integruar të mbetjeve” (i ndryshuar).

- Ligji nr. 10 440, datë 07.07. 2011 “Për vlerësimin e ndikimit në mjedis” (i ndryshuar).
- V.K.M. nr. 435, datë 12.09.20020 “Për miratimin e normave të shkarkimeve në ajër në Republikën e Shqipërisë”
- V.K.M. nr.177, datë 31.03.2005 “për normat e lejuara të shkarkimeve të lengëta dhe kriteret e zonimit të mjediseve ujore pritëse”.
- V.K.M. nr. 402, datë 30.06.2021 “Për miratimin e katalogut shqiptar të klasifikimit të mbetjeve”.
- V.K.M. nr. 587 datë 07.07. 2010 “ Për monitorimin dhe kontrollin e nivelit të zhurmave në qendrat urbane dhe turistike”.
- VKM nr.419 datë 25.06.2014 “Për miratimin e kërkesave të posacme për shqyrtimin e kërkesave për leje mjedisi të tipit A, B dhe C, për transferimin e lejeve nga një subject te tjetri, të kushteve për lejet respective të mjedisit dhe të rregullave të hollësishme për shqyrtimin e tyre nga autoritetet kompetentë deri në lëshimin e këtyre lejeve nga QKB”.
- V.K.M. nr. 418, datë 25.06.2014 “Për grumbullimin diferencuar të mbetjeve në burim”.
- V.K.M nr. 686 datë 29.07.2015 “Për miratimin e rregullave dhe përgjegjësive e të afateve për zhvillimin e procedurës së vlerësimit të ndikimit në mjedis (VNM) dhe procedurës së transferimit të vendimit të deklaratës mjedisore”
- V.K.M. nr.1189, datë 18.11.2009 “Për rregullat dhe procedurat për hartimin dhe zbatimin e programit kombëtar të monitorimit të mjedisit”.
- Urdhrrin e ministrit nr.146 datë 08.05.2007 “Për miratimin e listës së kuqe të florës dhe faunës”.
- Udhëzimin nr 8 datë 27.11.2007 “ Për nivelin kufi të zhurmave në mjedise të caktuara”

III. INSTALIMI DHE AKTIVITETET E TIJ.

3.1. Vendi ku zhvillohet veprimtaria.

Objekti në të cilin zhvillohet veprimtaria pikë furnizimi me karburant dhe autogaz të automjeteve gjendet në fshatin Hajdaran, të komunës Shushicë, Elbasan, Rruga Hajdaran-Elbasan, km-1.

Trualli mbi të cilën zhvillohet kjo veprimtari nuk ka asnjë lloj funksioni apo përdorimi veç atij në shërbim të kësaj veprimtarije. Ky truall,

karakterizohej nga një sipërfaqe e pothuajse e zhveshur nga bimësia. Në të, nuk ka asnjë element infrastrukture. Ky trual përfshihet ndërmjet koordinatave të pasqyruara në tabelën në vijim.

X	Y
4424309.825	4551003.409
4424312.831	4550984.752
4424298.667	4550982.814
4424298.462	4551001.579

Hyrja në objektin e tregëtimit të karburantit realizohet nga rruga nacionale Elbasan-Gjinar që kalon nga fshati Hajdaran që ka një gjerësi pas rikonstruksionit prej 10,5 m.

Linja teknologjike e instaluar dhe funksionale në këtë subjekt, bën të mundur realizimin e proceseve të suksesshme të prodhimeve të caktuara me cilësi të vlersueshme dhe konkurente në tregun e këtyre artikujve. Makineritë dhe pajisjet e instaluar janë, bashkëkohore kryesisht të importuara nga vendet e B.E.-së.

Subjeti FABO OIL sh.p.k ka kryer investime të rëndësishme në përmirësimin e rrjeteve inxhinjrike të cilët influencojnë drejtpërsëdrejti në zhvillimin normal të aktivitetit të tij.

Teritori prej 544 m² është tërësisht i rrethuar me mur dhe në këtë rrethim mbrojtës gjenden edhe dy porta hyrëse/dalëse të automjeteve. Brenda këtij teritori gjenden :

- ❖ Zona e depozitimit të GLN-së.
- ❖ Tetoja dhe distributorët e GLN-së.
- ❖ Ndërtesa e stacioni (zyra, dhoma çveshje, ambiente hidro-sanitare, etj.).
- ❖ Peshorja e autoçisternave.
- ❖ Sistemi i rrjetit të tubacioneve dhe armaturave që lidhin rezervuarin e GNL-së me distributorët.
- ❖ Tenda për karburantin.

Subjekti FABO OIL sh.p.k, **merret me tregëtimin e hidrokarbureve (naftë, benzinë).**

Janë montuar 3 rezervuare benzine 6000 litra, naftë 10 000 litra dhe naftë D-2 20 000 litra dhe një depozite gazi të lëngët të naftës me kapacitet 5000 litra.

Gazi i lëngëzuar i naftës ose GNL është një përzjerje hidrokarburesh ndër të cilët peshën kryesore e kanë **propani** dhe **butani**. Këto dy gaze kthehen në gjendje të lëngët duke qënë në presion jo shumë të lartë dhe në temperaturë të ulët. Në gjendjen e tyre fizike të lëngët këto gaze janë lehtësisht të transportueshëm, duke përdorur pajisje të posaçme si tubacione, autoçisterna etj.

Në kohët e sotme, në kuadër të zhvillimit të përgjithshëm të ekonomisë dhe në veçanti, të sektorit të transportit, gazi i lëngëzuar përfaqson një lëndë të rëndësishme energjije, me rritje të shpejtë të përdorimit dhe kjo për arsytet në vijim:

- ✓ Është lehtësisht i transportueshëm, me anë të tubacioneve të instaluar apo me rrugë automobilistike dhe hekurudhore.
- ✓ Mund të përdoret për nevoja familjare, sociale dhe industriale.

- ✓ Ka fuqi kalorifike relativisht të lartë. Duke djegur 1 kg GNL merret një sasi energjije e barabartë me 14 kW energji elektrike.
- ✓ Është pothuajse miqsor me mjedisin pasi gjatë djegies nuk gjenerohet tym dhe substanca mbetëse në mjedis.

Depozitimi i GNL-së.

Projekti teknologjik paraqet instalimin e një rezervuari horizontal, mbi një skit monoblok metalik të paramontuar dhe lehtësisht të transportueshëm në një vend të paracaktuar në teritorin e këtij subjekti. Pjesë e këtij rezervuari janë edhe sistemet dhe pajisjet e përshkruara në vijim:

- Valvol e sigurisë mbi rezervuar DN 40, PN 40, presioni i hapjes 15,6 bar.
- Tregues i nivelit LM2 Ø = 2000 mm.
- Valvol sigurije ¼” p=16 bar.
- Elektropompë centrifugale për GNL-në prurja 80 litra/min, prevalencë 120m.
- Manometer për rezervuarët sistemi “burdon-kuadranti”Ø = 60mm, shkalla 0-25 bar.
- Filtër për GNL-në PN 40.
- Valvol bajpasi DN 32 diapazoni i rregullimit 3.5 bar /10.5 bar.
- Manometer FI 60 mmme ventil ½” Shkalla 0-20 bar.
- Valvol moskthimi PN 40.
- Valvol sferike PN 40.
- Tubacioni i GNL-së, faza e lëngët, dërgimi.
- Tubacioni i GNL-së kthimi.

Materialet e zgjedhura janë të standarteve bashkëkohore dhe plotësojnë të gjitha normat e parrezikshmërisë dhe të sigurisë në punë.

Mbushja e automjeteve me GNL.

Pranë këtij rezervuari janë instaluar dy elektropompa shumëshkallëshe (një në punë dhe një rezervë) të cilat dërgojnë GNL-në në të dy distributor të vendosura nën tetojën metalike. Secili prej distributorëve është i pajisur me:

- Elektropompë centrifugale me kapacitet 80 litra/minutë dhe prevalencë 120 m. Pompat janë të pajisura me manometër, valvolën e sigurisë si dhe një valvul diferenciale për shkarkimin e presionit të tepër nga linja.
- Pitoletat e mbushjes.
- Tubacionet e kalimit të GNL-së nga rezervuari në distributor dhe anasjelltas. Tubacionet janë prej çeliku pa tegel. Tubacionet e thithjes janë DN 65 ndërsa ato të dërgimit janë DN 32 për presion PN 40.

Mbushja e rezervuarit me GNL.

Furnizimi i rezervuarit me GNL bëhet nëpërmjet autoçisternave nga pika e shkarkimit të tyre. Lidhja e autoçisternës me rezervuarin bëhet me tubo fleksibël të pajisur me valvolat përkatëse si dhe pinca dhe përcjellës bakri për mbrojtjen nga shkarkimet hidrostetike.

Sasia maksimale e G.N.L-së që mund të futet/depozitohet në këtë rezervuar duhet të jetë e tillë që rezervuari të mos mbajë më tepër se 97 % të vëllimit të tij gjeometrik GNL. Kjo për shkak të bymimit të tij për shkak të rritjes së temperaturës deri në temperaturën maksimale 50 °C. Nëse

nuk merren në konsideratë këto kushte, praktikisht mund të vlerësohet si vëllim maksimal për përzjerjen propan + butan, 85 % e vëllimit gjeometrik të përgjithshëm.

Provat teknike të impjantit të GNL-së.

Pas montimit të rezervuarit, distributorëve dhe tubacioneve e armaturave, i gjithë ky sistem i është nënshtruar provës së qëndrueshmëri. Bëhet mbushja graduale me ujë dhe presion deri në 23 kg/cm². Nëse nuk ka rrjedhje uji dhe deformacione gjeometrike të pajisjeve dhe atrecaturave prova vlerësohet e suksesëshme. Gjatë kryerjes së provës kontrollohet funksioni normal i pajisjeve dhe armaturave (valvolat e sigurisë, manometrat, nivelet, treguesit e tjerë teknikë etj.)

IV. Lëndët e para dhe ato ndihmëse, substancat e tjera dhe energjia e përdorur ose e gjeneruar nga instalimi.

4.1. Lëndët e para.

Si lëndë të para në këtë linjë teknologjike përdoren hidrikarbure (naftë, benzinë) dhe gaz i lëngëzuar i naftës GNL. Gazi në gjendje të lëngët është pa ngjyrë dhe pesha e tij është pothuajse sa ½ e peshës të të njëjtit vëllim uji. Gazi i lëngëzuar i naftës ose GNL është një përzjerje hidrokarburesh ndër të cilët peshën kryesore e kanë **propani** dhe **butani**. Këto dy gaze kthehen në gjendje të lëngët duke qënë në presion jo shumë të lartë dhe në temperaturë të ulët.

4.2. Lëndët ndihmëse.

Në këtë veprimtari nuk përdoren lëndë ndihmëse.

4.3. Energjitë që përdoren.

Objekti ku zhvillohet veprimtaria e prodhimit të këpucëve është i lidhur me rrjetin inxhinjrik dhe atë rrugor, të zonës ku ai gjendet. Pjesë të rëndësishme të rrjetit inxhinjrik janë, ai i:

- ✓ Furnizimit me energji elektrike.
- ✓ Furnizimit me ujë të pijshëm.
- ✓ Sistemi i kanalizimeve.
- ✓ Sistemi i tokëzimit
- ✓ Sistemi i mbrojtjes nga zjarri

a. Furnizimi me energji elektrike.

Furnizimi me energji elektrike bëhet nga rrjeti përkatës i kësaj zone, në bazë të kontratës me operatorin rajonal të shpërndarjes së energjisë elektrike. Energjia e nevojshme për furnizimin e pajisjeve të instaluar si dhe të sistemit të ndriçimit, merret nga kabina elektrike 6/0.4 kv, që gjendet në afërsi të këtij objekti. Shpërndarja e energjisë në pajisjet konsumatore të saj bëhet nga një panel komandues. Fuqia elektrike e instaluar është 30 kWh.

b. Furnizimi me ujë.

Furnizimi me ujë bëhet nga rrjeti përkatës i zonës në bazë të kontratës përkatëse me subjektin që administron rrjetin ujësor dhe atë të kanalizimeve të Bashkisë Elbasan. Uji nuk është pjesmarrës në asnjë proces teknologjik. Ai përdoret kryesisht për nevojat humane, larjen e ambjenteve të punës etj.

Uji do të përdoret edhe për fikjen e zjarrit. Për të garantuar furnizim të pandërprerë me ujë është instaluar një depozitë 12 m³ e cila lidhet drejtpërsëdrejti me hidrantin e ujit me anë të tubacioneve prej çeliku dhe të një eletropompe. Sasia mesatare e konsumimit mujor të ujit është rreth 7 m³.

c. Sistemi i kanalizimeve.

Në objekt është ndërtuar një rrjet kanalizimesh i cili mbledh ujrën sipërfaqësore (ujrat e shirave) si dhe ujrën e zeza. Këto ujra shkarkojnë në rrjetin e kanalizimeve të ujrave të zeza të kësaj zone.

d. Sistemi i tokëzimit

Për mbrojtjen e objektit në tërësi si dhe të pajisjeve të veçanta të tij nga shkarkimet atmosferike dhe ngarkesat elektrostatische, është instaluar një rrjet tokëzimi. Si element bazë të këtij rrjeti tokëzimi janë elektodat e tokëzimit prej çeliku të zinkuar. Me këtë rrjet janë të lidhur të gjitha pikat e shkarkimit të objekteve që ngrihen mbi sipërfaqen e tokës.

Është instaluar një sistem i veçantë për mbrojtjen e rezervuareve të hidrkarbureve dhe GNL-së dhe për tokëzimin e autoçsternave gjatë shkarkimit të tyre. Të gjitha pajisjet dhe materialet e përdorur janë të certifikuar.

e. Sistemi i mbrojtjes nga zjarri

Projektet e ndërtimit si dhe ato të instalimit të pajisjeve teknologjike të linjës së hidrokarbureve dhe GNL-së janë bërë duke zbatuar kërkesat e Rregullores së Hidrokarbureve. Disa prej rregullave të zbatuara janë :

- Depozitimi i GNL-së bëhet në rezervuar metalik, i plotësuar me të gjitha pajisjet standarte të përcaktuara.
- Janë respektuar distancat e sigurisë ndërmjet pajisjeve dhe objekteve, duke lënë hapsirat e duhura për veprime të nevojshme për fikjen e zjarreve.
- Janë instaluar pajisje elektrike hermetike, kundër eksplozionit.

Konfigurimi i këtij objekti është bërë që të lejojë rrugë të lira kalimi për mjetet zjarrfikëse në dy anë të tij. Njëkohësisht egzistojnë rrugë dhe sheshe të brendshme të lëvizshmërisë së ë lirë të mjeteve zjarrfikëse.

Krahas këtyre masave për mbrojtjen nga zjarri janë vendosur dy fikse zjarri me rrota me kapacitet 50 litra. Janë vendosur gjithashtu 6 fikse zjarri të lëvizshme me kapacitet 6 litra pranë distributorëve si dhe në ambiente të tjera me rrezikshmëri ndaj zjarrit.

V. BURIMET E SHKARKIMEVE NGA INSTALIMI.

Zhvillimi disa vjeçar i aktivitetit të tregtimit të karburanteve, ka bërë të mundur identifikimin e disa ndikimeve negative në zonën e zhvillimit të punimeve si dhe në afërsi të saj.

5.1.Shkarkime në ajër.

Proçesi teknologjik i magazinimit dhe tregtimit të hidrkarbureve dhe GNL-së, përfshin disa proçese teknologjike gjatë zhvillimit të të cilëve nuk ka shkarkime në ajër. Pra ndotja është 0.

5.2.Shkarkime në tokë.

Zhvillimi i kësaj veprimtarije shoqërohet me shkarkime të lëndëve të ngurta në tokë, të cilat janë në formë tëmbetjeve të letrës, kartonit, plastikës etj.

Mbetje të letrës, kartonit, plastikës etj. çohen për çdo ditë në kazanët e mbetjeve urbane të zonës dhe largohen prej andej për në lëndfillin e qytetit nga një subjekt i kontraktuar nga bashkia Elbasan.

5.3. Shkarkime të ujërave të ndotur.

Proçeset teknologjike të këtij subjekti nuk kërkojnë përdorimin e ujit. Kështu, sasia e ujit të përdorur nga ky subjekt është vetëm për plotësimin e nevoja humane të punonjësve.

Përfundimisht nga ky subjekt, ujërat që shkarkohen janë të ndotur nga pluhurat dhe mbetje të tjera që mbartin gjatë pastrimit të ambjenteve të punës si dhe ujëra të zeza.

5.4. Shkarkime të zhurmave.

Gjatë punës të pajisjeve/makinerve që kryejnë proçese të ndryshme teknologjike, në afërsi të këtyre makinerve/pajisjeve (në vendet e punës) janë të pranishme zhurmat. Nga matjet e kryera nga ekspertët e fushës, rezulton se intensiteti i këtyre zhurmave nuk kalon 80 dBA.

VI. KUSHTET NË VENDNDODHJEN E INSTALIMIT DHE, RASTET E NJOHURA HISTORIKE TË NDOTJES.

Veprimtaria që vlerësohet në këtë raport, gjendet në ELBASAN. Qyteti i Elbasanit ndodhet në Shqipërinë e Mesme. Ai shtrihet në fushën e Elbasanit, në krahun e djathtë të rrjedhjes së mesme të lumit Shkumbin, i rrethuar në lindje nga Krasta e Madhe dhe e Vogël, në veri dhe veriperëndim nga kodrat e Ullishtave, në perëndim nga përroi i Zaranikës, në jug kufizohet nga lumi Shkumbin. Në anën perëndimore të qytetit kalon përroi i Zaranikës dhe nga lindja ai i Manazderies. Elbasani është i vendosur midis gjerësive gjeografike veriore 41° 27', jugore 40° 10', lindore 20° 34' dhe perëndimore 19° 03' dhe ndodhet në një lartësi mesatare prej 125 m mbi nivelin e detit. Rajoni I Elbasanit shtrihet në një zonë kodrinore-malore dhe pjesërisht fushore. Zona malore shtrihen kryesisht në very-lindje e jug-lindje dhe zonat kodrinore e fushore në lindje e jug-lindje.

6.1. Përshkrim të faktorëve klimatikë.

Klima e rajonit dallohet për diversitetin e saj. Zona fushore dhe kodrinore karakterizohet nga një klimë mesdhetare me verë të nxehtë (26 °C e dimër të butë. (10 °C).

Zona malore karakterizohet nga një klimë me verë të freskët (20-23 °C) dhe një dimër të lagësht e shpeshherë të ashpër. Reshjet mesatare arrijnë në 1100-1200 mm në vit në zonat e ulëta dhe 1500-2000 mm në vit në zonat malore. Erërat fryjnë në dimër nga verilindja e lindja të ftohta, në verë nga jugperëndimi e perëndimi e veriperëndimi.

6.2.Ujërat sipërfaqësore dhe nëntokësore në zonën e projektit.

Elbasani ka pasuri të mëdha ujore. Lumenjtë kryesorë janë Shkumbini dhe Devolli. Elbasani shquhet vecanërisht për liqenjtë e tij me origjinë karstike të vendosur në pllajën e Dumresë, të cilët njihen me emrin “Liqenjtë e Belshit”. E tërë zona e Elbasanit është e pasur me burime ujrash nëntokësore, natyralë e sidomos dallohen për cilësinë e tyre gurrat malore me ujin e ftohtë e të pastër. Gjithashtu Elbasani shquhet për burimet termale të lixhave me vetitë curative.

6.3. Flora.

Zona e Elbasanit ka një florë dhe faunë të pasur, të cilat favorizohen nga larmia e klimës ku gjejnë kushtet ideale të gjitha llojet e specieve tipike për zonën e mesdheut. Brezi i shkurreve mesdhetare, Brezi i dushqeve, Brezi i ahut dhe pishes.

Kullotat shtrihen në lartësitë 1700-1800 m në malet e Shpatit dhe të Shmilit. Këto bimë janë ndërthurura me njëra tjetrën duke krijuar pyje shumë të bukur. Këto pyje përbëjnë dhe pjesën më të rëndësishme të fondit pyjor i cili shfrytëzohet edhe për qëllime industriale. Kullotat e rrethit të Elbasanit janë dimërore dhe verore. Kullotat dimërore ndodhen në zonën e ulët të rrethit: Përparim, Pavojë, Papër, Dumre. Kullotat verore ndodhen në lartësinë të mëdha, mbi brezin e dushkut. Kryesisht ato ndodhet në Shmil, Gjinar, Zavalinë.

6.4 Fauna

Rrethi Elbasanit ka një botë shtazore të pasur në shumëllojshmëri. Këtë e favorizojnë sipërfaqet e mëdha pyjore, klima e ngrohtë, ujërat e shumtë. Më të përhapurat janë lepuri dhe dhelpra, të cilat ndodhen në katet e bimësisë. Në zonën e shkurreve takojmë cakallin, qelbësin dhe vjerdullën. Në zonat malore të Gjinarit haset derri i egër dhe ariu. Shpendet më të përhapur janë: harabelet, laraska, sorra, thëllëza e malit dhe fushë, në zonën e Dumresë takojmë shpendë migrues si rosa e egër, shapka etj. Peshqit janë të përhapur në zonën e dumresë ku përmendim: krapin, ballëgjerin, cironkën. Ka raste që në liqenët ku realizohet rritja artificiale peshqit arrijnë deri në 30-40 kg.

6.5. Cilësia e ajrit në zonë.

Zona e Elbasanit mund të vlerësohet dhe kategorizohet si zonë me ndikime në mjedis, si për shkarkimet në ajër, treguesit cilësor të ujrave sipërfaqësorë dhe të atyre nëntokësorë, nivelit të zhurmave etj.

Burimet kryesore të ndotjes së ajrit në këtë zonë janë nga industria metalurgjike, aktivitetet e linjave të ndryshme prodhuese si dhe nga trafiku i rënduar në zonat urbane, gjatë orëve të pikut. Në ajër ka shkarkime të gazeve CO, SO₂, H₂S, CO₂, H₂O, NO_x si dhe plumb, blözë dhe pluhur.

6.6. Niveli i zhurmave në zonë.

Sipas Raportit të Gjendjes së MJedisit, nga matjet e kryera në qytetin e Elbasanit, niveli I zhurmave në disa prej kryqëzimeve të rrugëve kryesore, është mbi normate BE-së.

VII. NATYRA DHE SASITË E SHKARKIMEVE TË PRITSHME NGA INSTALIMI NË ÇDO VEND/MJEDIS, SI DHE IDENTIFIKIMI I EFEKTEVE TË RËNDËSISHME TË SHKARKIMEVE NË MJEDIS.

Eksperienca disa vjeçare e veprimtarisë së depozimit dhe tregtimit të gazit GNL ka treguar se ka gjenerim të zhurmave si dhe menaxhim të mbetjeve të ngurta teknologjike përfshi këtu edhe të mbetjeve urbane.

7.1. Natyra dhe sasi të shkarkimeve të pritshme, në mjedis.

a. Shkarkime në ajër.

Proçesi teknologjik i magazinimit dhe tregtimit të hidrokarbureve dhe GNL-së, përfshin disa proçese teknologjike gjatë zhvillimit të të cilëve nuk ka shkarkime në ajër. Pra ndotja është 0.

b. Gjenerimi i zhurmave.

Gjatë punës të pajisjeve/makinerive që kryejnë proçese të ndryshme teknologjike në afërsi të këtyre makinerive/pajisjeve (në vendet e punës) janë të pranishme zhurmat. Nga matjet e kryera nga ekspertët e fushës, rezulton se intensiteti i këtyre zhurmave nuk kalon 80 dBA.

c. Menaxhimi i mbetjeve të ngurta teknologjike dhe mbetjeve urbane.

Zhvillimi i kësaj veprimtarie shoqërohet me shkarkime të lëndëve të ngurta në tokë, të cilat janë në formë të mbetjeve të letrës, kartonit, plastikës etj. Mbetje të letrës, kartonit, plastikës etj. çohen për çdo ditë në kazanët e mbetjeve urbane të zonës dhe largohen prej andej për në lëndfillin e qytetit nga një subjekt i kontraktuar nga bashkia Elbasan.

d. Ndikimet negative në karakteristikat fizike të zonës ku zhvillohet projekti.

Nuk vlersohen ndikime negative në karakteristikat fizike të zonës ku zhvillohet kjo veprimtari. Në këtë objekt kanë përfunduar ndërhyrjet fizike për ndërtime godinash, rrjetesh inxhinjrike, rrugësh etj.

Në periudha të përcaktuara, kryhen punime për mirëmbajtjen e këtyre ndërtimeve inxhinjrike, sigurisht mbështetur në lejet ndërtimore të miratuara nga pushteti vendor.

e. Ndikimet negative në habitatet dhe biodiversitetin e zonës ku zhvillohet projekti.

Nga zhvillimi i këtij aktiviteti nuk demtohet flora dhe fauna e rrezikuar e cila është përcaktuar në V.K.M-në Nr. 804.dt. 04.12.2003

Zona që shfrytëzohet nuk përfaqëson zonë me rëndësi të veçantë dhe për këtë arsye nuk është parashikuar sipas Strategjisë për “Ruajtjen e Biodiversitetit dhe Planit të Veprimit si Zonë e Mundëshme” për t’u shpallur “Peizazh i mbrojtur”.

f. Ndikime sociale nga zhvillimi i projektit të tilla si ndryshimi i përdorimit të tokës dhe burimeve të tjera natyrore si dhe, shqetësime që mund të lindin nga ndikimet në mjedis për shkak të shkarkimeve të ndryshme, zhurmave, rënies së zjarreve etj.

Zhvillimi i këtij aktiviteti nuk ka kërkuar dhe nuk do të kërkojë përdorimin e tokës shtesë veç asaj të miratuar për shfrytëzim.

Probabiliteti i ndodhjes për secilin nga rastet e mësipërm do të varet shumë nga masat mbrojtëse që janë parashikuar të zbatohen.

Zhvillimi i aktivitetit të tregëtimit të hidrokarbureve (naftë, benzinë) dhe GNL-së nuk shoqërohet me aksidente mjedisore të cilat mund të sjellin pasojë të dëmshme në treguesit cilësor të mjedisit të vendit ku ponohet dhe në afërsi të tij si:

- ndotje të ujerave nga lëndë të rrezikshme,
- emetime në ajër të gazeve helmuese
- kontaminim të tokës.

7.2. Karakteristikat e ndikimeve negative dhe efektet e rëndësishme të tyre në mjedis.

a. Vlerësimi i ndikimeve.

Proçesi i vlerësimit të ndikimeve negative në mjediset e vendeve të punës dhe në zonën rreth tyre, është i lidhur me kryerjen e një sërë njohjesh dhe vlerësimesh të tilla si:

- Njohja e vlerave natyrore dhe mjedisore të zonës.
- Njohja me infrastrukturën inxhinjerie egzistuese dhe me nevojën për plotësim të saj me infrastrukturë të re në plotësim të kërkesave që parashtron projekti që zbatohet.
- Njohja me lëndët e para dhe ato ndihmëse si dhe me energjitë e nevojshme që përdoren për zbatimin e projektit.

Mbështetur mbi këto të dhëna bazë si dhe në treguesit mjedisor të subjektit të dalë gjatë punës disa vjeçare të tij, ekspertë të fushave të ndryshme bënë përpjekje për të përcaktuar vlerësimet të identifikuar. Vlerësimi i kryer ka të bëjë me efektet e tyre të drejtpërdrejta apo të tërthorta në treguesit cilësor të mjedisit, në zonën ku zhvillohet projekti dhe është një nga fazat më të rëndësishme për zbatuesit e projektit sepse:

- Tregon llojin, elementët dhe kohë zgjatjen e çdo lloji ndikimi të identifikuar.
- Përafrohet me objektivet me tërësinë e bashkëveprimeve të tyre me parametrat mjedisor të zonës ku zhvillohet projekti.

Kriteret e përdorur për vlerësimin e ndikimeve variojnë dhe përcaktohen nga faktorë të përcaktuar dhe, rezultatet e arritura drejtohen kryesisht ndaj përmirësimeve më të mundëshme të vlerave të mjedisit të ndikuar.

b. Shtrirja fizike e ndikimeve negative.

Ky parametër vlerëson sipërfaqen apo dimensionet hapësinore të shtrirjes së një ndikimi të përcaktuar e vlerësuar në raport me burimin që gjeneron këtë ndikim.

c. Kohëzgjatja e ndikimeve negative.

Ky parametër vlerëson periudhën kohore se sa mund të zgjasë një ndikim i caktuar në dimensionin kohor dhe kështu mund të kemi ndikim të përhershëm/mbetës apo ndikim të përkohshëm.

d. Kthyeshmëria

Ky parametër vlerëson të gjitha mundësitë e kthimit të mjedisit të ndikuar, në gjendjen e tij të mëparëshme apo/ose aftësitë për rehabilitimin dhe regjenerimin e plotë të mjedisit të ndikuar.

e. Rëndësia.

Ky parametër realizon një vlerësim total të të gjithë përmasave të mësipërm dhe njëkohësisht thekson e rekomandon drejtimit më të rëndësishme që duhet ndjekur dhe zbatuar nga drejtuesit e subjektit, për të administruar saktësisht çdo lloj ndikimit të identifikuar.

f. Llojet e ndikimeve të identifikuara (direkte dhe jodirekte).

Ndikimet e identifikuara nga zhvillimi i aktivitetit të depozitimit dhe tregtimit të hidrokarbureve (naftë, benzinë) dhe të GNL-së, janë ndikime të drejtpërdrejta në mjedis.

VIII. TEKNOLOGJIA DHE TEKNIKA TË TJERA TË PROPOZUARA PËR PARANDALIMIN E SHKARKIMEVE OSE, KUR KJO NUK ËSHTË E MUNDUR, PËR PAKËSIMIN E SHKARKIMEVE NGA INSTALIMI, VEÇANËRISHT DUKE ZBATUAR TEKNIKAT MË TË MIRA TË DISPONUESHME.

Laborator i Akredituar

Duke vlerësuar në tërësi, të dhënave teknike të pajisjeve dhe sistemeve të instaluar në këtë linjë teknologjike, gjykojmë se ato duhet të realizojnë qëllimin për të cilën janë vendosur dhe funksionojnë në këtë proces teknologjik. Vënia plotësisht në punë e tyre për një periudhë relativisht të gjatë kohe, si dhe kryerja e monitorimeve respektive minimalisht çdo gjashtë muaj, do të reflektojnë rezultate, analiza e të cilave do të dëshmojë për:

- i. Përputhshmërinë e plotë apo të pjesëshme të punës së tyre me linjën teknologjike si dhe kërkesat e standartit për shkarkimet në mjedis;
- ii. Nevojën për ndryshime të parametrave teknologjik apo për ndryshime konstruktive.

Vlerësimi i përgjithshëm i zhvillimeve në këtë veprimtari dëshmon se të gjitha llojet e shkarkimeve janë të përkohëshme. Treguesit cilësor të lëndëve që shkarkohen si dhe sasitë

respektive të secilës prej tyre nuk kanë influenza mbetëse në cilësinë e mjedisit dhe nuk mund të çojnë më tej në përkeqësim të treguesve cilësorë aktualë të mjedisit.

IX. ALTERNATIVËN NË LIDHJE ME ZGJEDHJEN E VENDIT TË INSTALIMIT DHE TEKNOLOGJINË E PËRDORUR.

Disa prej përparësive të zgjedhjes së këtij trualli po i pasqyrojmë në vijim:

- Gjendet në një zonë me infrastrukturë inxhinjerie të plotësuar.
- Është e lidhur organikisht me rrjetin rrugor kombëtar.
- Gjenden lehtësisht persona të kualifikuar për të kryer proceset e punës, të programuara nga kjo veprimtari.

Pajisjet e instaluara si dhe parametrat teknologjikë me të cilët punojnë këto pajisje, besojmë se janë bashkëkohore, nisur nga fakti që ato vijnë nga vende të BE-së.

X. MASAT PËR PARANDALIMIN DHE RIKUPERIMIN E MBETJEVE (NËSE ËSHTË E NEVOJSHME).

Drejtuesit teknik dhe ligjor të subjektit i kanë kushtuar vëmendje maksimale eliminimit të të gjitha llojeve të mbetjeve të krijuara nga kjo veprimtari. Në vijim po përshkruajmë mënyrat apo procedurat që zbatohen në trajtimin e mbetjeve të krijuara.

- a. Mbetje e teknologjike të ngurta që dalin gjatë proceseve teknologjike.
Gjatë zhvillimit të procese teknologjike në këtë subjekt nuk ka gjenerim të mbetjeve të ngurta.
 - b. Mbetje urbane të cilat përbëhen nga ambalazhe të letrës, kartonit, plastikës, qelqit, drurit, mbetje ushqimore nga veprimtaria njerëzore etj.

Zhvillimi i kësaj veprimtarie shoqërohet me shkarkime të lëndëve të ngurta në tokë, të cilat janë në formë të mbetjeve të letrës, kartonit, plastikës etj.

Mbetje të letrës, kartonit, plastikës etj., çohen për çdo ditë në kazanët e mbetjeve urbane të zonës dhe largohen prej andej për në lëndfillin e qytetit nga një subjekt i kontraktuar nga bashkia Elbasan.

XI. MASAT PËR PËRDORIMIN EFIÇENT TË ENERGJISË.

Të gjitha makineritë, pajisjet e instaluara në këtë subjekt janë blerë në vende të Bashkimit European. Janë pajisje bashkëkohore me sisteme të komandimit individual të punës së tyre, sepse i tillë është edhe operacioni i punës së tyre. Kështu çdo njëra prej tyre punon sa kohë është e nevojshme dhe gjatë gjithë kohës tjetër qëndron pa punuar pa cënuar punën e pajisjeve dhe makinerive të tjera. Kjo mënyrë shfrytëzimi bën të mundur kontrollin rigoroz të punës së tyre dhe për rrjedhojë edhe një konsum energjije të kontrolluar në nivelet më të pranushme. Të gjitha këto dëshmojnë për një punë normale të elektromotorëve që vënë në lëvizje këto pajisje dhe për shfrytëzim eficient të energjisë elektrike.

Sistemi i ndriçimit të ambjenteve të punës është i plotësuar me pajisje ndriçimi ekonomike, duke krijuar edhe këtu kushte për një shfrytëzim eficient të energjisë elektrike.

XII. MASA TË TJERA TË PLANIFIKUARA NË PËRPUTHJE ME PARIMET E PËRGJITHSHME QË RREGULLOJNË DETYRIMET THEMELORE TË OPERATORIT, DMTH:

- a. Janë marrë masat e nevojshme për të parandaluar aksidentet dhe për të kufizuar pasojat e tyre.

Subjekti ka një periudhë relativisht të gjatë kohe që ushtron këtë veprimtari, në shfrytëzimin e linjave teknologjike përkatëse. Kështu duhet të pranojmë që personeli punojës ka fituar eksperiencën e mjaftueshme në realizimin e prodhimeve të përcaktuara si dhe në shfrytëzimin e makinerive dhe pajisjeve teknologjike. Janë hartuar rregullat për shfrytëzimin e këtyre makinerive dhe pajisjeve teknologjike si dhe ato të mbrojtjes në punë.

Ne vlerësojmë se është e nevojshme plotësimi i këtyre rregulloreve me ato të mbrojtjes nga zjarri si dhe të manovrimeve që duhet të kryhen në rastet e ndodhjes së aksidenteve të ndryshme, teknike e teknologjike.

Krahas tyre duhet të vijojë trajnimi i punonjësve të këtij subjekti për njohjen e plotë të të gjitha rregulloreve të hartuara.

- b. Janë ndërmarrë masat e nevojshme, me ndërprerjet definitive të aktiviteteve, për të shmangur ndonjë rrezik të ndotjes dhe kthimin e vendit të operimit në gjendje të kënaqshme.

Është kryer një investim i rëndësishëm në disa drejtime si, në infrastrukturën inxhinjerie (ndërtesë, rrjete inxhinjerie etj) instalimin e linjave teknologjike dhe në trajnimin e personelit punonjës.

Të gjitha këto me idenë e një zhvillimi të qëndrueshëm, si nga ana financiare ashtu edhe në prespektivën kohore të zhvillimit të tij. Drejtuesit e subjektit nuk mendojmë akoma për të vlerësuar ndërprerjen e zhvillimit të këtij aktiviteti dhe, për këtë arsye nuk kanë hartuar programet që do të zbatohen për mbylljen e kësaj veprimtarie.

Në përgjigje të kërkesave të këtij kapitulli, në vijim po pasqyrojmë disa prej drejtimeve më të mira të mundëshme, që duhen vlerësuar, analizuar dhe zbërthyer në një plan të detajuar nga drejtuesit e subjektit. Ato duhet të vlerësojnë gjithashtu edhe përcaktimet që do të përshkruhen në lejen e mjedisit, të cilat kanë lidhje me këtë kapitull.

Egziston një përvojë pozitive në ndërprerjet e përkohëshme të aktivitetit në këtë linjë teknologjike. Këto ndërprerje janë të zakonshme, nisur nga ditët e pushimit javor dhe të të gjithë festive zyrtare.

Mbyllja përfundimtare ka kërkesa më rigorozë të cilat kërkojnë gjithashtu procedura të përcaktuara saktësisht, për çdo stad zhvillimi të proceseve që duhen kryer për mbylljen e aktivitetit. Kështuqë, kërkohen studime të plota nga grupe inxhinjerësh apo ekspertësh të fushave të ndryshme, të kryera në përputhje me kërkesat e legjislacionit financiar, mjedisor, të administrimit të teritorit, të efekteve sociale etj. Krahas kryerjes së këtyre studimeve, duhet të

pregatitet dokumentacioni përkatës për marrjen e lejeve të nevojshme, si psh vendi ku do hidhen mbeturinat që krijohen, metalike, plastike gome, druri, vajrash, inertesh etj. Çdo të bëhet me truallin pas lirimit të tij, do të vijojë të qëndrojë si një truall për përdorim industrial apo do përshtatet për veprimtari të tjera!?

Duke vlerësuar kërkesat e kësaj rubrike, ne mund të pohojmë se ndërpreja e kësaj veprimtarije nuk sjell pasoja në ndjeshme në treguesit mjedisor të zonës ku ai zhvillohet.

Nëse mbyllet kjo veprimtari atëhere do të hiqen të gjitha pajisjet e instaluara. Godina do të qëndrojë në gjendjen e tanishme apo mund të përshtatet rishtas për zhvillimin e ndonjë aktiviteti tjetër.

XIII. MONITORIMI I PLANIFIKUAR I SHKARKIMEVE NGA INSTALIMI.

Monitorimet duhet të kryhen nga laboratorë të akredituar për vlerësimin e shkakrimeve në mjedis, në përputhje me kërkesat e lëgjislacionit respektiv, për shkarkimet në ajër dhe nivelin e zhurmave.

Parametri	Frekuenca e monitorimit	Aksesi në vendodhjet e matjeve
Niveli i zhurmave	Çdo 6 muaj	Spektori ku janë instaluar tetoja dhe distributorët e GNL-së dhe hidrokarbureve (naftë, benzinë)

-FUND-

